

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 123.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e31473/facsimile.pdf> (tilgået 23. juni 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Trefchow: Jeg tror, at Hørføgen med at falde til Orden, hvis man vilde give det her omnibussede Amendement Ret, altsed vilde forfælle. Man kan vistnok holde sig forfælle om, at hvis Præsidenten ikke er for sparsom i Udvekslen af denne sin Ret, vil han ikke misbruge den ved at stille med den. Derimod antager jeg, at, dersom man gaar ind paa dette Amendement, vil det give Anledning til mange (hede) Debatter, som altsed vilde være i Strid med det, som er tillagt ved Litteratordelen.

Brind-Deidlin: Det forekommer ogsaa mig, at Præsidentens Tilfærdigværelse maa være det sidste Ord i Sagen. Den, som Forsamlingen har udæret til Præsident, maa vistnok forudsættede haade at kunne og vilde opstille naagigt og rigtigt, hvad der er sagt, og som hans Retfærdighedsfølelse kan med vilde være nogen Tvivl. Jeg foræner ogsaa, at naar Besættende ved, at han har Ret til at revider sig, vil han være mindre omhyggelig i Valget af sine Udtryk, end naar han ved, at en saadan Ret er ham afslaaet.

Hjagen-Höfning: Det er, som allerede under den foreløbige Behandling bemærket, vistnok Reglen i forfælle Rende, at den, som er kaldet til Orden, har Tilværelse til at revider sig, og fra dette Synspunkt vilde jeg foretrække alle disse nægtede Besættelse at erindre med en saadan Bestemmelse, som den Amendementet indeholder; men jeg har rigtignok, ligesom de to sidste Tale, næret nogen Frest for, om den ogsaa vilde være hensigtsmæssig. Jeg tror, at det kan bestræges, at dette kan vilde føre til end større Uorden, og, at det for Besættende kan vilde betyde, hvad man efter i andre Rende har set, at han paa en falsk til Orden.

Wier: Jeg tror dog, at dette Amendement Antagelse vil betyde Formanden for den gyldende eller gyldende Behæftelse for at have vist for det Strænghed i at falde til Orden, for hvilken han i enkelte Tilfælde altsed let kan tænkes at blive udsat, og af den Grund tror jeg at burde tilraade Antagelsen deraf.

Schytte: Min Formening er, at dette Amendement neppe vil faae til sin Hørføge, hvad der allerede er paapeget, og jeg maa derfor være enig med de foregaaende Tale, som have modset sig samme.

Da ingen flere begjære Ordet, blev det til Udsættelse § 23 sidste Forslag af David:

„Efter første Paafald tilføies: „men den Besættende kan, naar han har rettet sig efter denne, begjære Ordet for at revider sig“.

for under Afstemning, og blev Udsættelse af denne, at Amendementet forfættede med 118 Stemmer mod 14.

Forhandlingerne gik herpaa over til de til Udsættelse § 26 sidste Forænderingsforslag.

Waldan-Müller: Ved Udsættelse af den hidindtil Afstemning over det Amendement, som af Rigsdagsmanden for Sore Amt Ste Distrikt (Kiergaard) var stillet til Udsættelse § 2, er det fremkommet en liden Uoverensstemmelse mellem denne Forsamlingens Bestaaelse og den sidste Paafald af det af mig til Udsættelse § 26 sidste Amendement; jeg skal derfor sige meget hellere forfælle dette, som jeg kan slutte mig til det følgende af den ærede Rigsdagsmand for Hedenhavns 3de Distrikt (Orsted), hvilket i det Besættelse siger det Samme som mig, og som desuden indeholder et Tillæg, der maa anses for ganske høveligt. Hvad Sagens Realitet angaar, da kan jeg ikke forfælle min Frest for de beættelse følger, det vil være, at det ved enhver Valg skal udværelse afsluttes Altsed; thi det forekommer mig klart, at Udsættelse deraf hyppigen vilde forættedes, og at hele Forsamlingens Tid paa den Maade utilbrøgt vil spildes. Vi kunne i denne Henseende allerede paadrøede os det mindste en halv Erklæring fra det, der fandt Sted ved Valget til Hørføge-Comiteen; thi hvis § 26 allerede dengang havde gjælt, vilde der have fundet Udsættelse Sted paa 3 Medlemmer, hvilket naturligvis vilde have medtaget lang Tid. Dersom man foretrækket ved denne Bestemmelse har tænkt paa at forbyde en liden sluttet og vel organiseret Minoritet fra at sætte sine Candidater ind i Comiteen med Majoritetens Bøje, da forekommer det mig, at denne Bestemmelse enten er overflødig eller uberegtiget; overflødig nemlig, hvis Majoriteten er

ligesom vel organiseret, da det altid maa haare i en saadan Majoritet Mægt at sætte sin Villie igjennem her som alle Steder; er den derimod jong og valsende og ikke ret ved, hvad den vil, men kan er enig derom, at den ikke vil have Minoriteten ind i Comiteerne, da forekommer det mig, at den ikke har nogen Ret til at faae en udtrykkelig Bestemmelse ind, der vilde sætte den fri til at betrage Minoriteten behøvelig til at gjøre sine maatte velgrættede Ansættelse gjældende. Den store Mening og faste Villie maa dog altid være i Kampen med de bestemte og valsende Meninger. Efter min Mening behøveler man desuden ikke at tage denne Sag som en Strid mellem Majoritet og Minoritet. Det Regulative, vi her skulle udrænde, er kun bestemt for den nærværende Rigsdagsforættelse, men det er altsed ikke gjælt, at Hørfødene vilde stille sig saaledes, at der her bliver en stærk afslutning Majoritet og Minoritet. Jeg tror meget mere, at det politiske Samværelse ikke her vil blive langvarig nok, til at Hørfødene vilde kunne udværelse sig saaledes, især naar man ser hen til, hvor megen Møle og Anstrængelse det i gamle constitutionelle Rende har kostet, at denne faste og bestaaende Partier. Der vil derfor efter min Formening være overværende Samfundlighed for, at der i denne Forsamling behøvelig vil blive et meget stort Antal Stemmer, der ikke vilde slutte sig afslut til noget Mening og lade sig behøvelse af deres egen Overbestaaelse. Her vilde jeg meget for, at Comiteens Forslag vilde være en bestemt Erklæring, eftersom de, naar de ikke vilde være stemmer, udværelsig, forud de fremde, maatte forættelse om, hvilket Rende der havde Udsættelse til at forme mere end Halvdelen af Stemmerne om sig. Jeg indrømmer gjerne, at de indværelsigelige Medlemmer der kunne ind i disse Comiteer, men det synes mig ikke tydeligt, at de skulle have, hvad jeg kan kalde et personligt Privilegium paa at blive valgt til Medlemmer af Comiteen. Forøvrigt vil jeg blot gjere opmærksom paa, at Amendementet kan vedkomme Balancen i Forsamlingen, men ikke i Hørføgen, og altsed ikke faaer i Gøllisen med den allerede af Forsamlingen tidligere tagte Bestemmelse.

Spønnek: Jeg erpiger det af den sidste ærede Tale sidste Amendement og forbeholder mig Ordet efter den Tale, som nu er gjøret det.

Hjerring: Som Medlem af det Udsættelse, der har udrættelse det foretættende Udsættelse til en Foretættelse, udrættelse jeg mig den ærede Forsamlingens Opmærksomhed et Øieblik for nogle littede Bemærkninger, hvorved jeg vil sige, saavidt jeg forættelse, at indbegaa de Indværelsig, der fra forskjellige Steder i Salen have rettet sig mod den Bestemmelse i § 26, der foretættelse afslut Stemmesættelse for et Comiteevalg høvelig. Man har antættelse, at Minoritetens Ret deslil tilføies ved en Bestemmelse, der indrættelse høveligheden af et Valg, hvorved der var opnaaet relativ Majoritet. Hvis denne Bestættelse var rigtig, da vilde Ingen være villigere end jeg til at underrette en saadan Bestemmelse; men det er netop min Overbestættelse om det Udsættelse, der har saet mig til at tage Ordet i denne Sag. Jeg vil forfættelse tillade mig den Bemærkning, at Bestættelse om den relative Majoritet høvelighed i Altsed indrømmer den rene Tilfættelse altsed meget Raubrum. Det er en altsed høvelig Kjendsgjættelse, hvor usandsættelse det end forekommer, at Stemmerne paa Generalforsættelse her i Staden underliden have stillet sig saaledes, at Hørføde-Medlemmer ere valgt med en relativ Majoritet af 4 eller 3, ja endog 2 Stemmer. Noget høvelig er der det ingen Grund til at bestrættelse i nærværende Forsættelse; men det er ogsaa endaa en anden Bestættelse, paa hvilken jeg lægger mere Vægt, og det er den, at man ved at antage Privilegiet om den relative Majoritet afslut sig for at indrættelse Minoriteten enten meget forættelse eller altsed Intet. I en Forsættelse som den nærværende vil det nemlig kunne tænkes, at en vedtættelse Minoritet af 20 til 30 Stemmer, ved alle som Een at fremme paa 7 Medlemmer af deres egen Rættelse, vilde kunne sætte samtlige 7 Candidater ind i en Comite, hvis Majoriteten af 120 Medlemmer, spittede sine Stemmer paa et stort Antal Candidater. Det vilde Minoriteten kan have en ringe Tilfættelse af en saadan sice